

1.Код:ВВ.1.33

2.Назва: **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У ТУРИЗМІ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): другий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: четвертий

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 8 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС:4

8.Прізвище лектора: професор Морозова О.М.

9.Результати навчання: **знати:** основні норми права та особливості регулювання туристичної діяльності України; порядок здійснення туристичної діяльності та надання туристичних послуг; види юридичної відповідальності за порушення встановлених норм; правові засади міжнародного співробітництва туристичної сфери в Україні.

Вміти аналізувати норми права в процесі здійснення туристичної діяльності; виявляти проблеми та знаходити їх ефективне вирішення на основі знань системи правового регулювання туристичної діяльності; використовувати придбані знання в процесі практичної діяльності; користуватися юридичною термінологією; правильно оформлювати договори та іншу документацію, що використовуються у здійсненні туристичної діяльності.

Компетентності: інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері туризму або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук. Спеціальні (фахові): здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність працювати в міжнародному контексті; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу:

Змістовний модуль 1.

Загальна характеристики туристичної сфери в Україні

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної сфери

Туристська діяльність як об'єкт правового регулювання. Понятійний апарат у сфері туризму за законодавством України.

Концепція системи правового регулювання туризму в Україні та проблеми правореалізації. Конституція України як правова основа розвитку туризму. Законодавство України про туризм, загальної дії. Спеціальне законодавство України про туризм. Міжнародні правові акти у сфері туризму.

Тема 2. Суб'єкти туристських правовідносин

Суб'єкти туристичних правовідносин: поняття, склад та правовий статус (суб'єктивні права, свободи і юридичні обов'язки; правові принципи і юридичні гарантії; законні інтереси; правосуб'єктність; юридична відповідальність).

Органи державної влади, що здійснюють регулювання в сфері туризму (загальної та спеціальної компетенції). Суб'єкти туристичної діяльності: сутність, види, права та обов'язки. Громадські туристичні організації: правові засади створення та функціонування. Туристи як суб'єкти туристичних правовідносин (суб'єктивні права, свободи і юридичні обов'язки тощо).

Тема 3. Організаційно-правові засади туристичної діяльності

Сутність організаційно правового регулювання туристичної діяльності.

Ліцензування туристичної діяльності. Законодавство України, що встановлює вимоги до провадження туроператорської діяльності. Органи ліцензування тур операторської діяльності. Перелік документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для туроператорської діяльності: організаційні вимоги; загальні вимоги до службового приміщення (офісу); кваліфікаційні вимоги; вимоги до кадрового складу працівників туроператора і турагента; вимоги до фінансового забезпечення відповідальності туроператорів та турагентів; загальні вимоги при укладанні договорів

при здійсненні туристичної діяльності; вимоги, щодо забезпечення страхового захисту туристів; вимоги до інформаційно-рекламної діяльності туроператорів і турагентів та інші.

Сертифікація і стандартизація у сфері туризму. Державна система стандартизації безпосередньо у сфері туристичної діяльності. Обов'язкова і добровільна сертифікація. Правила проведення обов'язкової сертифікації готельних послуг та послуг харчування.

Категоризація об'єктів туристичної інфраструктури. Правове регулювання процедури встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання). Міжнародні системи класифікації готелів.

Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму

Загальні умови укладання договорів у сфері туризму. Правові засади укладання договору на туристичне обслуговування, права та обов'язки сторін. Відповідальність за невиконання договірних зобов'язань.

Правові підстави укладання агентського договору, його особливості. Межі відповідальності сторін за посередницьким договором.

Договір комерційної концесії та договір франчайзингу в сфері туризму.

Інші види договорів за законодавством України.

Тема 5. Туристські формальності та безпека туризму

Нормативно-правове регулювання безпеки туризму. Міжгалузєва програма забезпечення захисту та безпеки туристів.

Види ризиків у сфері туризму: правові заходи запобігання.

Фінансові гарантії відповідальності туроператора та турагента як запобіжний захід фінансової безпеки.

Туристичні формальності: сутність та правові засади дотримання. Право на свободу туристичних подорожей та Шенгенський простір. Захист інтересів українських туристів за межами України.

Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України в'їзду в Україну з метою туризму

Порядок здійснення права громадян України на виїзд за кордон і в'їзд в Україну; правове регулювання оформлення документів для зарубіжних поїздок.

Особливості правового регулювання виїзду дітей за кордон на відпочинок і оздоровлення.

Загальні правила в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду України і транзитного проїзду через її територію. Правове регулювання порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну. Правові наслідки порушення законодавства України іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними і фізичними особами, які приймають чи надають їм послуги.

Змістовний модуль 2.

Особливості правового регулювання туристичної сфери

Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності

Поняття страхового полісу в туризмі за законодавством України. Правові засади укладання договору страхування в туризмі, його основні елементи.

Основні види страхування та особливості правового регулювання в туризмі: обов'язкове медичне страхування туристів та страхування від нещасного випадку; страхування цивільної відповідальності туриста; страхування відповідальності суб'єкта туристичної діяльності; майнове страхування – страхування багажу туриста під час подорожі; страхування анулювання договору про туристичне обслуговування з поважних причин; асітанс, його особливості; обов'язкове страхування автоцивільної відповідальності за кордоном – «Зелена картка».

Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму Основні види туризму за законодавством України.

Морські та річкові круїзи: поняття та види. Організація та обслуговування морських і річкових подорожей.

Правові основи здійснення морських круїзів. Договірні зобов'язання на морському транспорті. Договір морського перевезення пасажирів. Поняття договору морського круїзу. Договір морського агентування. Договір чартеру (фрахтування) суден на певний час.

Договір лізингу судна. Договір морського страхування.

Порядок здійснення річкових круїзів. Відповідальність організаторів круїзу.

Особливості правового регулювання сільського туризму в Україні. Європейський досвід правового регулювання розвитку сільського туризму.

Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності

Система законодавства про оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні.

Загальнодержавні податки і збори, особливості їх правового регулювання в туризмі.

Місцеві податки і збори, особливості їх правового регулювання в туризмі.

Податкові пільги, особливості їх законодавчого регулювання в туризмі.

Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності

Загальні правила здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності.

Органи контролю за діяльністю суб'єктів господарювання в сфері туризму. Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження туropераторської діяльності. Контроль за здійсненням туристського супроводу. Податкові перевірки суб'єктів туристичної діяльності. Перевірки фондів соціального страхування: у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням; від нещасного випадку та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності; на випадок безробіття. Перевірка інспекції з праці. Перевірки суб'єктів туристичної діяльності державними органами у сфері захисту прав споживачів.

Тема 11. Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері туристичної діяльності

Види порушень законодавства України в галузі туризму: загальні положення.

Види юридичної відповідальності за порушення у сфері туризму. Адміністративні правопорушення та відповідальність за їх вчинення. Цивільно-правова відповідальність: загальні положення. Забезпечення виконання зобов'язань. Правові наслідки порушення зобов'язань. Відповідальність за порушення зобов'язання. Дисциплінарна відповідальність у сфері туризму. Господарсько-правова відповідальність. Кримінальна відповідальність у сфері туризму.

Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму

Правові основи євроінтеграційних процесів України та адаптація законодавства до норм Європейського Союзу.

Гармонізація законодавства України про туризм з нормами Європейського Союзу.

Угода про партнерство і співробітництво між Україною і ЄС та їх державами-членами. Основні напрями співпраці України з державами-членами ЄС у галузі туризму.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси/ засоби:

1. Кіріяджи В.В. Правове регулювання галузей турбизнесу: учбов. посібник. – Донецьк: ДІТБ, 2002.-339 с.
2. Кубах А.І. Правове регулювання туристської діяльності : Навчальний посібник /А.І. Кубах, Т.А. Коляда, О.В. Харитонов. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 282 с.
3. Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 144 с.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у VIII семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Накопичення балів протягом семестру

	<i>Вид діяльності</i>	<i>Кількість балів за дидактичну одиницю</i>	<i>Кількість лекцій, практичних робіт тощо</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
	2	3	4	5
	Виконання лабораторних робіт	10	6	60
	Комплексна контрольна робота	15	2	30

	Творча робота/реферат	10	1	10
	Результати поточного контролю			100
	Залік			100
	Загальна кількість балів			100
	Підсумкова оцінка			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська.